

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2018. április 20. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta az alábbi

Í T É L E T E T:

A sikkasztás büntette és más bűncselekmények miatt a vádlott ellen folyamatban lévő büntető ügyben a Fővárosi Törvényszék 31.B.532/2017/12. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott bűnösségét egységesen sikkasztás büntetében [Btk. 372. § (1) bekezdés, (5) bekezdés a) pont] állapítja meg.

Ezért őt 1 (egy) év szabadságvesztésre ítéli.

A szabadságvesztés végrehajtását 1 (egy) év próbaidőre felfüggeszti azzal, hogy a végrehajtás elrendelése esetén azt börtönben kell végrehajtani. Ez utóbbi esetben a vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A vádlottat előzetes mentesítésben részesíti.

A pótmagánvádló által előterjesztett polgári jogi igényt egyéb törvényes útra utasítja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek van helye, melyet a vádlott a kézbesítéstől számított 8 napon belül jelenthet be.

I N D O K O L Á S

A Fővárosi Törvényszék pótmagánvád alapján eljárva a 2017. november 15. napján kelt 31.B.532/2017/12. számú ítéletével a vádlottat az ellene az 1978. évi IV. törvény 317. § (1) bekezdésébe ütköző és a (6) bekezdés a) pontja szerint minősülő sikkasztás büntette, az 1978. évi IV. törvény 319. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés b) pontja szerint minősülő hűtlen kezelés büntette és az 1978. évi IV. törvény 298/B. §-ába ütköző saját tőke csorbításának büntette miatt emelt vád alól felmentette a Be. 6. § (3) bekezdés a) pontjára figyelemmel, bűncselekmény hiányában.

Kft1 polgári jogi igényét elutasította.

Az elsőfokú ítélet ellen a pótmagánvádló jelentett be fellebbezést a vádindítványban szereplő bűncselekmények megállapítása végett és a bizonyítási indítvány elutasítása miatt.

A fellebbezést a pótmagánvádló jogi képviselője írásban részletesen megindokolta.

Beadványában a fellebbezést fenntartva indítványozta a vádlott bűnösségének megállapítását mindhárom bűncselekményben, és halmazati büntetésül próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztésre ítéletét.

Mellékbüntetésként indítványozta a Btk. 56. § (1) és (3) bekezdése alapján, hogy a bíróság a vádlottat tiltsa el a gazdasági társaság vezető tisztségviselője tisztség betöltésétől, továbbá kötelezze a bünygyi költség megfizetésére.

Indítványozta a 196.260.000 forint és ezen összeg 2007. április 27. napjától 2010. október 1. napjáig terjedő időszakra számított banki letéti kamatának, azaz 77.605.802 forintnak, összesen tehát 273.865.802 forintnak, mint polgári jogi igénynek a megfizetésére is kötelezni a vádlottat.

Álláspontja szerint tévedett az elsőfokú bíróság, amikor azt állapította meg, hogy a vádlott számára a 196.260.000 forint nem tekinthető rábízott idegen dolognak, és ennek az összegnek a házassági közös vagyon megosztásával kapcsolatos, vádlottat illető vagyon rész biztosítása érdekében történő elkülönítése és a gazdálkodásból való kivonása nem volt jogellenes cselekmény.

Több eseti döntésre hivatkozva egyértelműnek tartotta, hogy a gazdasági társaság vagyona elkülönül az alapítók vagyonától, a gazdasági társaság vezető tisztségviselői pedig a gazdasági társaság érdekeinek szem előtt tartásával kötelesek a gazdasági társaság vagyonával gazdálkodni.

A kifejtettek szerint a letéti számlára utalt 196.260.000 forint kikerült Kft1. rendelkezése alól, majd a gazdasági társaság számára végképp hozzáférhetetlenné vált akkor, amikor Kft2 alapítására fordította azt a vádlott.

A 196.260.000 forint ügyvédi letétbe utalása, majd pedig abból 195.000.000 forintnak az új gazdasági társaság alapítására történő fordítása egymástól elkülönülő cselekmények voltak, mely utóbbi a hűtlen kezelés büntettének megállapítására, míg az előző a sikkasztás bűncselekményének, a sajátkénti rendelkezés fordulatának megvalósulásával történő megállapítására alkalmas.

Vitatta az elsőfokú ítéletnek azon megállapítását, mely szerint a feljelentésben nem volt megemlítve az elmaradt kamat, mint a 196.000.000 forint hozama, továbbá nem volt szó a saját tőke csorbítása bűncselekményének megvalósulására vonatkozó megállapításokról sem, hiszen a Budapesti V. és XIII. Kerületi Ügyészség V-XIII.13.104/2013/17. számú határozata mindhárom bűncselekménnyel foglalkozik, így az ítéleti megállapítás iratellenes.

A pótmagánvádló jogi képviselője által előterjesztett beadvány végezetül rögzíti azt a véleményét, hogy a pótmagánvádló a vádat az eljárás keretén belül a vádindítványban írtakhoz képest nem terjesztheti ki.

Ezért továbbra is a vádlott bűnösségének megállapítását indítványozta mindhárom cselekmény tekintetében és vele szemben halmazati büntetés kiszabására tett indítványt.

A pótmagánvádló jogi képviselője a másodfokú nyilvános ülésen a bejelentett fellebbezést fenntartotta és indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a vádlott bűnösségét mindhárom vádpontban állapítsa meg és vele szemben szabjon ki halmazai büntetést.

A tényállást nem vitatta, azonban érvelése szerint az elsőfokú bíróság helytelen ténybeli következtetések alapján mentette fel a vádlottat.

Hangsúlyozta, hogy a vádlott a saját vagyoni igényének biztosítása végett a másik tulajdonos hozzájárulása nélkül kivonta a vagyon egy jelentős részét a gazdálkodásból és végül a kivont 196 millió forintot előnytelen módon fektette be.

Számtalan eseti döntés szerint a vádlott olyan vagyoni felett rendelkezett ami a gazdasági társaságé volt, valamennyi bűncselekmény megvalósult, így a bűnösségének megállapítása és vele szemben büntetés kiszabása indokolt.

A pótmagánvádló a másodfokú nyilvános ülésen a jogi képviselője által előadottakkal egyetértett.

A vádlott védője a másodfokú nyilvános ülésen hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást lefolytatta és megalapozott tényállást állapított meg, indokolási kötelezettségének is eleget tett.

Utalt arra is, hogy a vádlott és a pótmagánvádló között a házassági vagyoni közösség megszüntetés iránti per jelenleg is folyamatban van, még elsőfokú ítélet sem született.

A két fél az elmúlt évek során több alkalommal állt közel a vagyoni illető megegyezéshez, azonban mégsem tudtak megegyezni, Kft 50 % - 50%-os megszüntetésére irányuló kísérletek kudarcba fulladtak, és a két fél továbbra is egymástól függetlenül gazdálkodik a kft vagyoniával, ezt a helyzetet a felek elfogadták.

Véleménye szerint nem lehet kétségbe vonni, hogy a vagyoni valójában a vádlott rendelkezése folytán nem került ki a Kft vagyoniából, a felhasznált pénz befektetett pénzügyi eszközzé vált, és folyamatosan a kft tulajdonát képezte és képezi.

Ennek figyelembe vétele mellett a pótmagánvádló fellebbezése valójában a bizonyítékok felülmérlegelését célozza, ami nem vezethet eredményre, így az elsőfokú ítélet helybenhagyása indokolt.

A Fővárosi Ítéltábla a pótmagánvádló fellebbezésével megtámadott elsőfokú ítéletet a Be. 348.§ (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében, az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül.

Az elsőfokú bíróságnak elsődlegesen abban kellett állást foglalnia, hogy a bírósági eljárás eljárásjogi (alaki) feltételei fennállnak-e és ezt igenlően válaszolta meg, mivel a vádindítványt befogadta, így sor kerülhetett a felelősség büntető jogi vizsgálatára és érdemi határozat meghozatalára.

Az elsőfokú bíróság a pótmagánvádló által felajánlott bizonyítást jórészt lefolytatta.

Megalapozottan járt el, amikor a pótmagánvádló által a könyvszakértő megidézésére vonatkozó indítványt elutasította. Az elsőfokú ítélet utolsó oldalán a Be.260.§-a szerint írt indokolással a másodfokú bíróság is egyetértett.

A védő által ügyvéd1 megidézésére vonatkozó indítvány elutasítására ugyancsak indokoltan került, de a döntésnek a Be. 260.§-a szerinti indokolása elmaradt, azonban az elsőfokú bíróság ezzel kapcsolatos álláspontja az ítélet 7. oldal 3. bekezdéséből kiolvasható, és helyes is.

A tanúk meghallgatása előtti figyelmeztetések - beleértve a pótmagánvádló menetességi jogra történő kioktatását - törvényesek voltak.

Összességében megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság az ügy szempontjából releváns bizonyítékokat hiánytalanul értékelte, mérlegelte, a levont ténybeli következtetési túlnyomórészt helyesek, így a tényállás döntő, meghatározó részében megalapozott, azonban az iratok tartalma alapján kisebb kiegészítésre szorul a Be. 352.§(1) bekezdés a) pontja alapján az alábbiak szerint:

- A 4. oldal első bekezdését kiegészíti azzal, hogy az utalás 2007. május 3. napján történt.
- A 4. oldal 3. bekezdését kiegészíti azzal, hogy a letéti szerződést 2007. év október hó 1. napján megszüntették.
- A 4. oldal 3. bekezdés 3. sorát kiegészíti azzal, hogy a szerződés szerint a 196.260.000 Ft a házaspár felek közti (közös vagyonnal kapcsolatos) elszámolás tárgyát képezi, ezért a társaság vagyonának megóvása végett, kvázi teljesítési letétként ügyvédi letétbe helyezi ügyvéd2-nél. Ügyvéd3 vállalta, hogy a fenti összeget 2007. október 5. napjáig átutalja ügyvéd2 letéti számlájára.

Az ekként kiegészített tényállás már minden tekintetben megalapozott, mentes a Be. 351.§ (2) bekezdésében írt hibáktól és hiányosságoktól, így irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

Az elsőfokú bíróság valamennyi feltárt bizonyítékot hiánytalanul számba vette, azokat egyenként és összességükben is értékelte, mérlegelte.

Az elsőfokú ítélet 5. és 6. oldalán kellő részletességgel adott számot tanú1, tanú2 és tanú3 vallomásának és a rendelkezésre álló okirati bizonyítékoknak az értékeléséről.

Tanú2, tanú3 és az igazságügyi könyvszakértő véleménye alapján megállapítható volt, hogy a 196.260.000 Ft ügyvédi letétbe helyezésének ténye és annak tartama nem érintette azt a tényt, hogy ez az összeg továbbra is Kft1 vagyontömegének részét képezte, nem érintette a Kft1 tényleges működőképességét sem. A legutolsó tranzakció, vagyis Kft3 megalapításához való hozzájárulás sem volt veszteség Kft1 részére, hiszen az ügyletben lényegében Kft1 lépett be és a vagyonrésze ma is érintetlenül fenn áll. (könyvszakértői vélemény)

A tényállást fellebbezési támadás lényegében nem is érte.

Az elsőfokú bíróság a helyesen megállapított tényállásból téves jogi következtetés útján jutott arra a megállapításra, hogy a vádlott nem követett el bűncselekményt, és ezért valamennyi vádpont alól a felmentése indokolt.

A másodfokú bíróság nem értett egyet az elsőfokú bíróság ítéletének 8. oldalán kifejtettekkel,

A következetes ítélkezési gyakorlat szerint a sajátjakénti rendelkezés a rábízott dologgal kapcsolatban a tulajdonos (rábízó) engedélye nélküli olyan időleges rendelkezés, amelyet csak a tulajdonos tehet meg (pl. a rábízott dolog bérbe adása, további használatba adása, biztosítésként adása, más módon való megterhelése stb.)

A sajátjakénti rendelkezés körébe tartozik továbbá az olyan tettesi magatartás, amely a rábízás tartalmától a tettes érdekeinek irányába, a rábízó személy akaratával szemben, jogellenesen eltér.

Jelen ügyben a társasági szerződés határozta meg, hogy a két ügyvezető, - akik egyébként 50-50%-ban voltak tulajdonosai a Kft.-nek - azonos jogokkal, ezen belül is rendelkezési és aláírási joggal bírtak a Kft. ügyeiben, annak irányításában.

A tényállásban írtak szerint egyértelmű, hogy a vádlott a másik tulajdonostárs akarata ellenére a társasági szerződésből kitűnő rábízás valódi tartalmától a házassági közös vagyon megosztás alá eső és ebből a rá jutó rész biztosítása érdekében - következképpen kizárólag a saját érdekei irányába - tartósan, hosszabb időn keresztül, jogellenesen eltért.

Ez a magatartása pedig alkalmas a sikkasztás bűncselekménye esetén megkívánt sajátjakénti rendelkezés elkövetési magatartás megvalósítására, ezért a vádlott cselekménye tényállásszerű.

Nem vitatható, hogy a vádlott és a pótmagánvádló is tulajdonosa volt a gazdasági társaságnak. Ugyanakkor a másodfokú bíróság messzemenően osztotta a pótmagánvádló jogi képviselőjének írásban előterjesztett érveit, vagyis azt, hogy a gazdasági társaság vagyona az alapítók, azaz a tulajdonosok számára idegen dolog.

A vádlott az általa elkövetett cselekménnyel az ügyvédi letétbe utalt összeget - mivel ahhoz ettől kezdve kizárólag ő férhetett hozzá - elvonta a pótmagánvádlóval közös irányítás alatt álló gazdasági társaság működési köréből és ezt a többszörös letétbe helyezéssel - a letéti szerződésben rögzítettek szerint is kizárólagosan a saját érdekében - hosszú, több éves időtartam alatt fenntartotta (Kúria Bfv.1300/2016/8.).

Ez pedig egyértelműen a rá, mint ügyvezetőre bízott vágyonnal való sajátjakénti rendelkezés megvalósítását meríti ki, szemben az elsőfokú ítélet 8. oldal 3. bekezdésében írtakkal.

A hűtlen kezelés büntetnének megállapítása jelen ügyben nem merülhet fel, hiszen nincs vagyonkezelői kötelezettség, amit a vádlott megszegett és nincs vagyoni hátrány sem.

Az elsőfokú bíróság az ítélet utolsó bekezdésében helyesen utalt arra ugyanis, hogy önmagában az a tény, hogy a vádlott a lekötött pénz vonatkozásában nem a legjobb befektetési módot választotta a terhére nem róható.

A rendelkezésre álló könyvszakértői vélemény alapján a vagyoni hátrány az ügyvédi és a banki letét összegének különbségéből ered, márpedig azt nem lehet a vádlott terhére róni, hogy nem a banki letétet választotta.

Ennek tisztázása az ügy érdemi elbírálhatóságát nem érintette és nem volt része a vádnak sem.

A másodfokú bíróság ezért a letétbehelyezés következtében keletkezett kárt, illetve vagyoni hátrányt nem állapított meg, hiszen a szakértői véleményben írtakat elfogadva a kamatkülönbözet tekintetében arra az álláspontra helyezkedett, hogy a kamatkülönbözet egy helytelen befektetés eredményeként keletkezett, ami a vádlott terhére nem róható, a kamatokból történő egyéb kifizetéseknek pedig számlával igazolt háttére volt.

Ami pedig az 1978. évi IV. törvény 298/B §-ba ütköző saját tőke csorbításának büntetét illeti megállapítható, hogy az a gazdasági bűncselekmények körében nyert elhelyezést így a 90/2010 BK vélemény II/1. pontjában írtak alapján e bűncselekmény vonatkozásában a pótmagánvád kizárt, hiszen a jogi személyt a letétbehelyezett összeggel csak áttételesen érintette jogsérelem.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság helytelen jogi következtetéssel jutott arra az álláspontra, hogy a vádlott nem követett el semmiféle bűncselekményt.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlott magatartásával kimerítette a sikkasztás büntetettét.

A pontos minősítést megelőzően vizsgálni kellett, hogy a vádlott javára melyik büntető törvény rendelkezései a kedvezőbbek.

A büntetési tétele a cselekményeknek mindkét Btk. szerint ugyanaz, vagyis a vádlott számára mindenképpen kedvezőbb a feltételes szabadságra bocsátás törvényi szabályozása alapján a jelenleg hatályos Btk. rendelkezéseinek alkalmazása, emellett a Btk. 85.§ (2) bekezdése szerint a felfüggesztés legrövidebb tartama 1 év, míg az elkövetéskori szabályozás szerint 2 év volt.

Megállapítható az is, hogy a vádlott cselekménye nem minősülhet folytatólagosan elkövetett cselekményként, mivel nincs többszöri jogtárgy sérelem.

Ugyanazon összeg újbóli letétbe helyezése ugyanis nem valósít meg újabb bűncselekményt.

Nyomatékosan kiemeli a másodfokú bíróság, hogy a jelen ügyben elfoglalt álláspontja nem jelenti a Be. 352.§ (1) bekezdés b./ pontjában tilalmazott eltérő tényállás megállapítását, mivel jelen ügyben a másodfokú bíróság a jogi következtetés téves voltát állapította meg anélkül, hogy a tényállást, annak jogi szempontból releváns pontjait megváltoztatta volna.

Mindezek alapján az irányadó tényállásra figyelemmel a Be. 372.§ (1) bekezdése szerint az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a vádlott bűnösségét egységesen sikkasztás büntetében [Btk. 372. § (1) bekezdés, (5) bekezdés a) pont] állapította meg.

A büntetés kiszabása körében enyhítő körülményként értékelte a bíróság a vádlott büntetlen előéletét, a cselekmény indítékát, a pótmagánvádló cselekményt megelőzően és alatta tanúsított magatartását, a vádlott ténybeli beismerő vallomását, valamint a házastársi vagyongegosztás feltűnő elhúzódsának tényét, amely nyilvánvalóan nem csak a vádlott magatartásának a következménye.

A cselekmény büntetés tétele 2-8 évig terjedő szabadságvesztés.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elkövetett bűncselekmény tárgyi súlya, vádlott társadalomra veszélyessége, bűnösségének foka és a feltárt bűnösségi körülmények alapján a kiszabható büntetés legkisebb mértéke is túl szigorú lenne, ezért alkalmazhatónak látta a Btk. 82.§ (1) bekezdés és a (2) bekezdés c. pontjában írt enyhítő rendelkezést.

Az ekként meghatározott tartamú szabadságvesztés tekintetében is azt állapította meg, hogy a büntetési célok annak végrehajtása nélkül is elérhetők, ezért a Btk.85.§ (1)(2) bekezdése alapján a végrehajtást a törvény szerinti minimális próbaidőre felfüggesztette.

A Btk.102.§ (1) bekezdése szerint a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén a bíróság előzetes mentesítésben részesítheti az elítéltet, ha arra érdemes.

A másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a cselekmény indítékára, az elhúzóds házastársi vita jellegére is figyelemmel az érdemesség is megállapítható, ezért a vádlottat előzetes mentesítésben részesítette.

A szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén a feltételes szabadságra bocsátó rendelkezés a Btk. 38.§ (1)(2) bekezdés a) pontján, a szabadságvesztés végrehajtási fokozatának meghatározása pedig a Btk.37.§ (2) bekezdés a) pontján alapul.

A másodfokú bíróság a pótmagánvádló által előterjesztett polgári jogi igényt a Be. 335. § (1) bekezdés harmadik fordulata alapján egyéb törvényes útra utasította, mivel az előterjesztett összegre is vonatkozóan több éve polgári per van folyamatban, amely még most sem zárult le, és a házassági vagyoni jogi igények együttes elbírálása indokolt.

Az ítélet ellen a Be 386.§ (1) bekezdés a./ pontja alapján fellebbezésnek van helye.

, 2018. április 20.

dr. Magócsi István sk.
a tanács elnöke

dr. Halász Irén sk
előadó bíró

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

Czibere Éva
tisztviselő